

RIGSADVOKATEN

R E D E G Ø R E L S E

om

begivenhederne på Nørrebro den 18. og 19. maj 1993.

Afgivet den 29. august 1994 til Justitsministeren.

4.1.4. Skræmmeskud (varselsskud).

4.1.4.1. Ordren om at skyde.

Som det er fremgået, gav delingsføreren for D-5 og lederen af uropatruljen nogenlunde samtidig ordre om at trække pistolerne. Mængden blev ifølge det oplyste advaret gennem megafon af delingsføreren for D-5.

Herefter skød først nogle af uropatruljens medlemmer varselsskud og dernæst en del af de uniformerede betjente fra D-5 og Montys deling. Rækkefølgen skyldes ifølge det oplyste, at de uniformerede betjente først skulle have stukket staven væk, dernæst afført sig beskyttelsehandsken for at kunne trække pistolen.

Der blev ikke af lederne givet yderligere ordre f.eks. om, at der måtte/skulle skydes.

På den baggrund har jeg anmodet rigspolitichefen om at oplyse, om der er fastsat nærmere regler herom eller i øvrigt består en indøvet praksis på dette område. Rigspolitichefens redegørelse af 25.7.1994 er medtaget som bilag 6.

Heraf fremgår bl.a., at regelsættet i skydereglementet tager sit udgangspunkt i og er udformet efter den situation, hvor den enkelte polititjenestemand - uden for kommando - skal tage beslutning om anvendelse af skydevåben - typisk til nødværge.

Det fremgår endvidere, at der ikke i politiets instruktioner eller undervisningsmateriale i øvrigt er beskrevet, hvorledes kommando- eller ordregivningen i situationer, der er omhandlet i afsnit II i kundgørelsen om skydning under kommando, skal ske, men at det er de almindelige regler om, at kommandoer skal være klare og

entydige, der skal opfyldes. Det er endvidere oplyst, at der hverken på Politiskolen, ved uddannelsen i Københavns politis beredskabsafdeling eller ved de regionale beredskabs- og indsatsuddannelser undervises i anvendelse af skydevåben under en ledet samlet indsats rettet mod optøjer og uroligheder.

På den baggrund må jeg lægge til grund, at politifolkene i D-5 og uropatruljen har været af den opfattelse, at ordren om at trække pistolerne - sammenholdt med, at betingelserne i skydereglementet for at bruge skydevåben var til stede - var en ordre, der medførte, at de skulle trække pistolerne og kunne afgive varselsskud, hvilket en del af dem herefter gjorde.

Det følger som anført af afsnit III litra b, at der, forinden der skydes mod person (gøres brug af skydevåben), så vidt muligt bør gives advarsel ved tilråb og skræmmeskud. Det er uklart, om delingsføreren for D-5 med megafonen advarede mængden, inden de første varselsskud fra uropatruljens medlemmer faldt. Ifølge lydbandet på en videoptagelse lød advarslen med megafonen, efter at det første varselsskud kan høres. Støjniveauet syntes imidlertid at være så højt, at det kan være svært på optagelsen at høre alle politiets råb, også råb i megafon, til mængden. Det fremgår i øvrigt af mange vidneforklaringer fra Skt. Hans Torv, at man i alt fald langt tilbage på torvet på grund af støjniveauet ikke lagde mærke til, at der blev advaret. Alle kunne høre skuddene, men der var mange, der ikke i første omgang var klar over, at det var skud. Nogle troede, at det var fyrværkeri svarende til de kanonslag, som aktivisterne havde brugt hele aftenen. Aktivisterne ved indmundingen af Fælledvej har efter min vurdering såvel kunnet høre ordren om at trække pistolerne som se, at politifolkene tog pistoler frem og holdt dem

foran sig, ligesom de har kunnet høre skuddene og vidst, hvad det var de hørte. Af nogle af dem som tiltalte i byretten har benægtet det, tillægger jeg ingen betydning.

På grund af den akutte fare, som politienhederne var i, finder jeg ikke, at det er en tilsidesættelse af skydereglementets bestemmelse om, at der "om muligt bør gives advarsel ved tilråb og skræmmeskud", hvis der - således som det er mest nærliggende at antage - er skudt nogle skræmmeskud, uden at der forudgående tillige er advaret i megafon om, at der ville blive skudt mod aktivisterne. Delingsføreren for Montys deling har forklaret, at han opfordrede delingsføreren for D-5 til i megafon at råbe til mængden, at der blev skudt (varselsskud), fordi ingen i første omgang syntes at reagere herpå.

Efter skydereglementets afsnit III litra b stilles ikke udtrykkeligt krav om at råb skal komme før skræmmeskud. I Polititeori 1 om magtanvendelse anføres bl.a. side 59 herom:

"Hvis der ikke er mulighed for det (tid til det) kan advarsel undlades, eller man kan springe det ene led over. Men man bør tilstræbe at advare, først med tilråb om, at der vil blive skudt, derpå, hvis tilråbet ikke nytter, med skræmmeskud lige op i luften. Først når man har konstateret, at også skræmmeskuddet er virkningsløst, må der skydes mod målet".

På den baggrund finder jeg som nævnt ikke, at der er handlet i strid med skydereglementets advarselsregler.

4.1.4.2. Afgivelse af varselsskud.

I skydereglementet afsnit III litra b bestemmes, at "Skræmmeskud affyres lige op i luften".